

ANTROPOLOGIA CULTURAL

(Grup A)

Prof. Joan Frigolé i Reimarch.

El curs té per objecte l'estudi de la naturalesa i les institucions fonamentals de les societats de bandes, de les societats tribals i de les societats camperoles. Aquesta distribució permet de tractar en una perspectiva comparada els temes que són més significatius, com, per exemple, l'estructura dels grups productors, els drets sobre el medi de producció, les formes i funcions de la família i el parentiu, la naturalesa de la política i les característiques dels sistemes polítics, la ideologia i les seves manifestacions i funcions a aquestes societats, etc... El curs pretén oferir una perspectiva global sobre aquestes societats, procurant mantenir un cert equilibri entre les generalitzacions i l'estudi de casos etnogràfics.

PROGRAMA I BIBLIOGRAFIA.

1.- Introducció històrica i conceptes bàsics sobre l'objecte i mètode de l'antropologia.

J.R. LLOBERA: La Antropologia como ciencia. Anagrama, 1975, (V part 1ª Aproximación a la Antropología).

2.- Situació i perspectives dels pobles caçadors i altres sota el colonialisme i l'imperialisme: els indis nord-americans i els esquimals actuals, com a exemple.

ROBERT JULIN: El etnocidio a través de las Américas. Ed. Siglo XXI, 1976.

THEODORA KROB R. Ishi. El último de su tribu. Ed. Bosch, 1978.

EL HERRERO DE LA UNASCO. Núm 10 monogràfic sobre los esquimales. 1975.

3.- Les societats de caçadors i recolectors:

3.1. El sistema productiu i l'obtenció dels recursos alimentaris. L'exemples dels boiximans. Cooperació amb altres pobles. La composició de la força de treball. El paper de la dona en els sistemes productius i reproductiu.

L'exemple delr ainú. Comparació amb altres pobles de l'Àrtic i del Subàrtic. Els canvis d'estació, la seva significació i les seves conseqüències per a l'organització econòmica, social, política i religiosa d'aquestes societats. El cas dels esquimals. El control del medi i de la caça. L'exemple de waswanipi. Cree (Subàrtic).

3.2. Algunes interpretacions i valoracions del sistema productiu i de l'economia dels caçadors recol·lectors.

M. HARRIS: Caníbales y reyes. Argos-Vergara. 1978 (cap.II).

M. SAHLINS.: Economía de la Edad de Piedra. Akal, 1977 (cap.I)

MARTIN Y VOORHIES: La mujer: un enfoque antropológico. Anagrama 1978 (cap. VII).

R. VALDES: Las artes de subsistencia. Ed. Adara. 1977 (cap.I)

3.3 El sistema distributiu. La noció de reciprocitat. Establir la diferència amb els conceptes de comprar i regalar. Formes i dimensions de la reciprocitat. Reciprocitat i parentiu.

E. SERVICE: Los cazadores. Ed. Labor, 1973.

C. LEVI-STRAUSS: Las estructuras elementales del parentesco. Ed. Paidó, 1969, (cap. V).

L. MARSHALL. SHARING,: talking and giving: relief of social tensions among the Kung, en R. Lee and I. De Vore, Kalahari Hunter-Gatherers. Harvard University Press, 1976.

3.4 L'organització social: la banda. La seva deficiència. Tipologies.

J. SERVICE: Los cazadores. Ed. Labor, 1973.

R. LEE: Kung social organisation: an ecological and historical perspectives. En R. Lee and I D Vore. Kalahari Hunter-Gatherers. Harvard University Press 1976.

3.5 L'organització política.

R. SHARP: Pueblos sin política en J.R. LLOBERA. Antropología política. Ed. Anagrama, 1979.

F. CHASTRES: La société contre l'état: recherches d'anthropologie politique. Les Éditions de Minuit, 1974.

3.6 Religió i ritual a les societats de bandes.

R. KATZ: Education for transcendence: Kia-Healing with the Kalahari Kung.

En R. LE and I. DJVORE. Kalahari Hunter-Gatherers, 1976.

E. SERVICE. Los Cazadores. Ed. Labor, 1973.

4. Des societats tribals: una aproximació global.

M. SAHLINS. Las sociedades tribales. Labor, 1977 (Cap. I yII).

4.1. El sistema productiu.

Per una presentació panoràmica dels diferents sistemes tecnoeconòmics relacionats amb l'estructura tribal V. el capítol III de M. SAHLINS, 1977

4.2 Estudi més detallat d'alguns sistemes tecnoeconòmics: -
l'orticultura i el pastoralisme nòmada.

H. CONKLIN. An ethnoecological approach to shifting agriculture, en A. VAYDA. Environement and cultural behavior. The natural History Press, 1969.

R. CARNEIRO: Slash-and-Burn cultivation among the Kiukuru and its implications for cultural development in the Amazon Basin en Y. COHEN. Man in Adaptation, 1968. Aldinas. Avans-Pritchard. Los Nuer. Anagrama, 1977 (1ª Ed. 1940).

L. SEET. Camel pastoralism in North Arabia and the minimal -
carving unit. A. Vayda, 1969.

4.3 El sistema distributiu: reciprocitat i redistribució.
L'intercanvi a llarga distància.

M. SAHLINS: Economía en la Edad de Piedra, Akal 1977 (cap.V).

M. HARRIS: Vecas, cerdos, guerras y brujas. Los enigmas de la cultura. Alianza Editorial, 1980 (cap. V: el Potlath).

S. DIDDOCK: The potlatch system of the Southern Kwakiutl: a new perspective, en A. WAYDA 1969.

B. MALINOWSKI: Los argonautas del pacífico occidental. Ed. Península. 1973 (Cap. II y III).

4.4 L'organització social: clans i llinatges.

E.M. SAHLINS, 1977 cap. IV.

4.5 Organització social i antagonisme entre els sexes.

R. MURPHY: Social Structure and Sex antagonism en D. Gross. Peoples and Cultures of native South America. Natural History Press. 1973.

L. LANGNESS: Ritual, Power and Male dominance in the New Guinea Highlands en R. FOGELSON y R. ADAMS. Anthropology of power Academic Press 1977.

4.6 L'organització política:

EVANS PRITCHARD, 1977 (cap. IV).

M. SAHLINS: Hombre pobre, hombre rico, jefe; tipos políticos de Melanesia y Polinesia en J.R. LLOBERA, 1979.

4.7 Religió i altres fenòmens conexas.

M. SAHLINS, 1977 (cap. VI: la religió tribal).

EVANS-PRITCHARD: Brujería, Magia y Oráculos entre los Azanda. Anag rama, 1976 (pàgs. escollides).

P. WORSLEY: Al son de la trompeta final. Un estudio de los cultos "cargos" en Melanesia. Ed. S. XXI, 1980.

5. Les societats camperoles.

5.1 Alguns aspectes econòmics, socials, polítics i ideològics de les societats camperoles.

X. WOLF: Los campesinos. Labor 1971.

T. SHANIN: Campesinos y sociedades campesinas. F.C.E. 1980